

**ACADEMIA DE POLIȚIE
„ALEXANDRU IOAN CUZA”
FACULTATEA DE DREPT
CURS MASTERAT
PROTECȚIA JURIDICĂ A
DREPTURILOR OMULUI**

REFERAT

CONSILIUL EUROPEI

**CURSANT
NEACȘU ADRIAN**

Consiliul Europei este o organizație internațională cu caracter regional care a luat ființă la data de 5 mai 1949, fiind creată inițial de un număr de 10 state membre fondatoare, acestea fiind: Belgia, Danemarca, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Suedia.

Astăzi Consiliul Europei are un număr de 46 state membre a căror evoluție cronologică de aderare la Organizație este următoarea: Grecia (august 1949, în urma încheierii războiului civil între forțele comuniste și cele naționaliste), Turcia (august 1949), Islanda și Germania în 1950, Austria 1956, Cipru 1961, Elveția 1963, Malta 1965, Portugalia 1976, Spania 1977, Liechtenstein 1978, San Marino 1988, Finlanda 1989, Ungaria 1990, Polonia 1991, Bulgaria 1992, Cehia, Estonia, Lituania, România, Slovacia, Slovenia 1993, Andora 1994, Albania, Letonia, Macedonia, Moldova, Ucraina 1995, Croația și Rusia 1996, Georgia 1999, Armenia și Azerbaidjan în 2001, Bosnia și Herțegovina 2002, Serbia și Muntenegru 2003, Monaco 2004.

Statutul de observator pe lângă organismele interguvernamentale ale Consiliului Europei revine statelor: Canada, Vatican, Japonia, Statele Unite, Mexic.

Obiectivul principal al Consiliului Europei este realizarea unei unități mai strânse între cele 46 state membre pentru protejarea libertăților individuale, libertăților politice și a statului de drept, principiile care constituie fundamentul tuturor democrațiilor autentice și care influențează viața tuturor europenilor. Toate statele membre ale Organizației au obligația de a face ca libertățile, demnitatea omului și bunăstarea indivizilor să devină principii ferme ale acțiunilor guvernamentale.

Printre celelalte obiective ale Consiliului Europei sunt: promovarea democrației pluraliste, problema securității cetățeanului, combaterea rasismului, xenofobiei, intoleranței, protecția minorităților naționale, coeziunea socială și calitatea vieții, cooperarea și coeziunea judiciară.

Instrumentele juridice adoptate în cadrul Consiliului Europei.

Pentru promovarea și realizarea obiectivelor propuse, în cadrul organismelor Consiliului Europei au fost adoptate o serie de convenții, acte, documente, printre care menționăm:

- Convenția Europeană a Drepturilor Omului : reprezintă cel mai coerent și dezvoltat sistem din lume privind protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului ce a fost adoptat în 1950.
- Carta Social Europeană a Drepturilor Omului adoptată în 1965
- Convenția Cadru privind protecția minorităților naționale adoptată în 1994
- Convenția privind prevenirea torturii, a pedepselor și a tratamentelor inhumane sau degradante adoptată în 1997
- Carta Europeană a autonomiilor locale
- Convenția Europeană privind participarea străinilor la viața publică la nivel local
- Carta Europeană a limbilor regionale și minoritare.

Sediul Consiliului Europei este Platul Europei din Strasburg.

Cu privire la funcționarea Consiliului Europei, acesta este finanțat de guvernele statelor membre ale căror contribuții la bugetul Organizației sunt calculate proporțional cu populația și bogăția lor. De exemplu, bugetul ordinar al Consiliului Europei pentru anul 2003 a fost de 175 milioane euro.

Limbile oficiale ale Consiliului Europei sunt franceza și engleza, dar se lucrează de asemenea în germană, italiană și rusă.

Ca structură funcțională, Consiliul Europei este format din:

- Comitetul Miniștrilor
- Adunarea Parlamentară
- Congresul Puterilor Locale și Regionale
- Secretariatul

1.COMITETUL MINIȘTRILOR

Din punct de vedere al deciziei și acțiunii, Consiliul Miniștrilor decide activitatea Consiliului Europei. El decide de asemenea cum trebuie acționat în sensul recomandărilor Adunării Parlamentare și ale Congresului Puterilor Locale și Regionale din Europa și în sensul propunerilor diverselor comitete interguvernamentale și conferințe ale miniștrilor specializați.

Comitetul Miniștrilor adoptă programul de activitate și bugetul Consiliului Europei.

Discuțiile în cadrul Comitetului Miniștrilor se referă la toate subiectele politice de interes comun cu excepția problemelor de apărare, discuții privind aspectele politice ale integrării europene, dezvoltarea cooperării, apărarea instituțiilor democratice și protecția drepturilor omului.

Comitetul Miniștrilor este alcătuit din miniștrii afacerilor externe ai statelor membre care se reunesc de cel puțin două ori pe an pentru a trece în revistă cooperarea europeană, activitatea politică și pentru a da impulsul politic necesar activității Organizației.

Comitetul Miniștrilor organizează întâlnirile săptămânale la nivel de ambadori, aceste întâlniri fiind completate de întâlniri ale grupurilor de raportori sau de grupurile de lucru însărcinate cu aprofundarea anumitor chestiuni înaintea luării deciziilor.

Comitetul Miniștrilor are o structură flexibilă, astfel că, atunci când proiectele nu sunt susținute de toate statele membre, acesta are posibilitatea de a le lansa în cadrul acordurilor parțiale, permițând anumitor state membre să întreprindă acțiuni comune în anumite domenii.

Deciziile Comitetului Miniștrilor sunt transmise guvernelor sub formă de recomandări sau fac obiectul convențiilor și acordurilor europene, obligatorii din punct de vedere juridic pentru statele care l-au ratificat. Comitetul Miniștrilor adoptă declarațiile și rezoluțiile privind chestiunile politice de actualitate. Până azi au fost adoptate peste 180 de convenții care se referă la drepturile omului dar și la alte domenii de activitate ale Organizației, afirmând și întărind coeziunea democratică, socială și culturală a Consiliului European.

Deciziile Comitetului Miniștrilor necesită o majoritate de $2/3$ din sufragiile exprimate iar majoritatea simplă este suficientă pentru chestiunile de procedură. Convențiile și recomandările sunt elaborate de comitetele de experți guvernamentali, mandatați de Comitetul Miniștrilor, generându-se astfel un dialog între considerațiile tehnice și viziunea politică globală. Numeroase inițiative politice sunt luate cu ocazia conferințelor miniștrilor specializați, care au loc periodic.

Consiliul European a elaborat programe de cooperare și asistență în favoarea noilor țări membre, pentru ca acestea să beneficieze de experiența lui. Programele au la bază rezultatele cooperării interguvernamentale ale

Consiliului Europei: instrumente de referință, rețele de experți cât și structuri și mecanisme de cooperare. Ele au ca obiect consolidarea, întărirea și accelerarea reformelor democratice din țările în cauză, astfel încât să se poată integra progresiv și armonios în procesul și structurile cooperării europene și, în primul rând, în Consiliul Europei. Programul privind măsurile de încredere a fost creat pentru a susține societățile civile, inițiative care au ca obiectiv ameliorarea reciprocă a cunoștințelor și cooperarea între comunitățile majoritare și minoritare.

Statele europene care au aderat la statutul Consiliului Europei se angajează să recunoască principiul supremației dreptului și al celuiia în virtutea căruia persoanele aflate sub jurisdicția lor trebuie să se bucure de drepturile omului și de libertățile fundamentale. Aceste state se angajează printre altele să colaboreze în mod sigur și activ la realizarea unei uniuni mai stânse între ele și să favorizeze progresul lor economic și social. Fiecare stat membru este responsabil pentru onorarea acestor angajamente iar Comitetul Miniștrilor asigură caracterul efectiv al acestora. În caz de încălcare gravă a obligațiilor statutare de un stat membru, Comitetul Miniștrilor poate suspenda dreptul de reprezentare al celui stat, îl poate invita să se retragă sau poate chiar decide încetarea apartenenței la Organizație.

Comitetul Miniștrilor veghează asupra aplicării efective a convențiilor și acordurilor încheiate între statele membre. Responsabilitatea Comitetului Miniștrilor privind Convenția Europeană a Drepturilor Omului reflectă importanța acestei convenții, care constituie piatra de temelie a sistemului de protecție a drepturilor omului în Europa. Supraveghind buna executare a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului de către statele membre, Comitetul Miniștrilor joacă un rol esențial păstrând credibilitatea acestui sistem, fără echivalent în restul lumii.

Extinderea Consiliului Europei a antrenat o mutație importantă a Organizației, cât și a rolului Comitetului Miniștrilor care a cunoscut o considerabilă dezvoltare a dimensiunilor politice a lucrărilor sale.

Consiliul Europei a consolidat dialogul instituțional cu reprezentanții aleși de cetățenii europeni la nivel național și local și a extins dialogul politic și asupra statelor nemembre și a statelor care beneficiază de statutul de observator. El a intensificat cooperarea și cu alte organisme europene, în particular cu Uniunea Europeană, Organizația de Cooperare și Securitate în Europa și Națiunile Unite.

2. ADUNAREA PARLAMENTARĂ

Adunarea Parlamentară este un organism statutar al Consiliului Europei. Ea reprezintă forțele politice ale parlamentelor statelor membre și se dorește să fie motorul extinderii cooperării europene către toate statele democratice din Europa.

Adunarea Parlamentară își stabilește ordinea de zi, abordarea subiectelor de actualitate și teme cu caracter prospectiv care tratează, în special, probleme ale societății și chestiuni de politică internațională. Deliberările sale joacă un rol important în orientarea activității Comitetului Miniștrilor și a sectoarelor interguvernamentale ale Consiliului Europei. Ele se repercutează asupra guvernelor atunci când membri lor le transmit Parlamentelor naționale.

Evenimentele survenite în țările Europei centale și de est la începutul anilor 90 au conferit Adunării Parlamentare o misiune unică: să contribuie la integrarea acestor țări în familia democrației europene și să promoveze o veritabilă cooperare parlamentară între toate națiunile Europei.

Adunarea Parlamentară contribuie la construirea unei Europe extinse, fără frontiere. Statutul de invitat special creat de Adunarea Parlamentară în 1989, a permis delegațiilor parlamentare ale țărilor Europei centrale și de est, angajate pe drumul democrației pluraliste, dar nefiind încă membre ale Organizației, să asiste la sesiunile plenare ale Adunării Parlamentare și la reuniunile comisiilor lor. Contactele și schimburile astfel stabilite au încurajat procesul de democratizare al acestor țări și le-au facilitat aderarea la Consiliul Europei.

Cu ocazia fiecărei sesiuni sunt consacrate dezbateri ale evenimentelor din Europa și din lume, care se concentrează, în special, asupra acelor care impun o acțiune la nivel european. Personalități marcante din întreaga lume și-au adus contribuția la aceste dezbateri, printre care amintim: regele Juan Carlos, Francois Mitterrand, Ioan Paul II, Helmut Kohl, Mikhail Gorbachev, Vaclav Havel, Hosni Mubarak, Yasser Arafat și mulți alții.

Adunarea Parlamentară este, deasemenea, un forum parlamentar pentru alte organizații internaționale, cum ar fi : O.C.D.E., B.E.R.D., Agenția Spațială Europeană și mai multe instituții specializate ale Națiunilor Unite. Organizațiile neguvernamentale participă în calitate de observatori la

lucrările unui anumit număr de comisii, aducându-și contribuția la manifestările importante organizate de Adunarea Parlamentară.

Din 1989 Adunarea Parlamentară contribuie activ la gestionarea crizelor din Europa. Dezbaterile ei privind chestiunile politice s-au fondat adesea pe concluziile misiunilor organizate pe teren și pe dialogul permanent instaurat cu statele în cauză. Ea consolidează rolul politic al Consiliului Europei.

Reprezentanții Adunării Parlamentare realizează vizite periodice în Europa pentru a stânga informații de primă mână necesare elaborării rapoartelor Adunării, asigură observarea alegerilor și se angajează în diplomația parlamentară.

Textele adoptate de Adunarea Parlamentară reprezintă orientări importante pentru Comitetul Miniștrilor, guverne, parlamente și partide politice naționale precum și de alți actori importanți ai societății. Adunarea Parlamentară a fost de multe ori la originea a numeroase tratate internaționale, convenții europene și alte instrumente juridice care formează baza unei veritabile legislații europene.

Adunarea Parlamentară organizează periodic conferințe, simpozioane și audieri parlamentare publice privind problemele majore ale timpului nostru : violența, intoleranța, mediul, imigrarea, traficul de droguri, traficul de persoane, bioetica, media. Aceste audiții iau forma unui dialog între parlamentari și specialiști.

Ca și reprezentare, Adunarea Parlamentară este formată dintr-un număr variabil de membrii aparținând statelor Consiliului Europei, astfel : Albania 4, Andora 2, Armenia 4, Austria 6, Azerbaidjan 6, Belgia 7, Bosnia și Herzegovina 5, Bulgaria 6, Cehia 7, Croația 5, Cipru 3, Danemarca 5, Estonia 3, Elveția 6, Finlanda 5, Franța 18, Federația Rusă 18, Macedonia 3, Georgia 5, Germania 18, Grecia 7, Irlanda 4, Italia 18, Islanda 3, Liechtenstein 2, Letonia 3, Lituania 4, Luxemburg 3, Malta 3, Marea Britanie 18, Moldova 5, Norvegia 5, Olanda 7, Polonia 12, Portugalia 7, Romania 10, Slovacia 5, San Marino 2, Serbia 7, Slovenia 3, Spania 12, Suedia 6, Turcia 12, Ucraina 12, Ungaria 7. Statutul de invitat special al Parlamentului din Belarus a fost suspendat la 13 ianuarie 1997.

Președintele Adunării Parlamentare se alege pentru un mandat de 3 sesiuni, Adunarea Parlamentară întrunindu-se în 4 sesiuni plenare publice pe an , timp de o săptămână la Strasburg.

În perioada dintre sesiuni, pentru a asigura continuitatea activității, se crează o Comisie Permanentă. Adunarea Parlamentară alege un secretar general, un secretar general adjunct al Consiliului Europei, un secretar general al Adunării Parlamentare, judecători de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei.

Adunarea Parlamentară este formată din 626 membri parlamentari (313 membri Adunării și 313 membri supleanți), 7 invitați speciali și 18 observatori.

Biroul Adunării Parlamentare este format dintr-un președinte, vicepreședinți-18 și președinții celor 5 grupuri politice din cadrul Adunării Parlamentare.

Cele 5 grupuri politice ce activează în cadrul Adunării Parlamentare sunt :

1. Grupul socialist (SOC)
2. Grupul partidelor popular europene (PPE\DC)
3. Grupul democrat european (GDE)
4. Grupul liberal democrat și reformator (LDR)
5. Grupul reunificat al stângii europene (GUE)

În cadrul Adunării Parlamentare întâlnim Comisiile Specializate:

- Comisia specializată pe probleme politice
- Comisia specializată pe probleme juridice și de drepturile omului
- Comisia specializată pe probleme de sănătate, sociale și de familie
- Comisia specializată pe probleme de cultură și educație
- Comisia specializată pe probleme de mediu, amenajarea teritoriului și puterile locale
- Comisia specializată pentru știință și tehnologie
- Comisia specializată pe probleme de agricultură și dezvoltare rurală
- Comisia specializată pe probleme economice
- Comisia specializată pe probleme de relații parlamentare și publice
- Comisia specializată pentru egalitatea șanselor femeilor cu bărbații
- Comisia specializată cu privire la respectarea obligațiilor și angajamentelor statelor membre

Actele adoptate de Adunarea Parlamentară sunt: recomandările, rezoluțiile, avizele și directivele.

3. CONGRESUL PUTERILOR LOCALE ȘI REGIONALE

Congresul Puterilor Locale și Regionale este un organism al Consiliului Europei format din 616 membri: 313 membri titulari, 313 membri supleanți. Congresul este structurat în două Camere: Camera Puterilor Locale și Camera Regiunilor.

Camerele alternează în alegerea președintelui Congresului pentru un mandat de 2 ani.

Congresul Puterilor Locale și Regionale (C.P.L.R.E.) a fost înființat în 1994 în calitate de organ consultativ al Consiliului Europei, înlocuind Conferința puterilor locale și regionale din Europa. Congresul ajută noile state membre ale Organizației să-și îndeplinească sarcinile practice necesare realizării unei autonomii locale și regionale.

Congresul este vocea regiunilor și municipiilor din Europa, el oferind un loc privilegiat de dialog, unde reprezentanții puterilor locale și regionale dezbate problemele comune, își confruntă experiențele și își prezintă guvernelor punctele de vedere. Congresul sfătuiește Comitetul Miniștrilor și Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei privind toate aspectele politicii locale și regionale. Congresul organizează audieri și conferințe la nivel local și regional pentru a ajunge la marele public a cărui participare rămâne esențială pentru instaurarea unei veritabile democrații. Congresul elaborează periodic rapoarte de țară privind situația democrației locale și regionale în statele membre cât și în statele candidate și veghează asupra aplicării principiilor Cartei Europene a autonomiei locale.

Intrarea în scenă a noilor state cu diverse orizonturi politice și economice a necesitat o reevaluare a obiectivelor Congresului :

- promovarea unor structuri eficiente ale puterilor locale și regionale în toate statele membre ale Consiliului Europei și, în special, în noile democrații
- examinarea situației democrațiilor locale și regionale în statele membre și în țările candidate la aderare

- dezvoltarea inițiativelor care permit cetățenilor să participe în mod real la procesul democratic de la nivel local și regional
- reprezentarea intereselor consiliilor locale și regionale în elaborarea politicii europene
- încurajarea cooperării regionale și transfrontaliere în favoarea păcii, toleranței și a dezvoltării durabile
- observarea alegerilor locale și regionale.

Congresul Puterilor Locale și Regionale din Europa se întrunește o dată pe an la Strasburg unde găzduiește delegațiile organizațiilor europene agreate cât și pe cele ale câtorva state nemembre, primite în calitate de invitați speciali sau observatori.

O comisie permanentă alcătuită din reprezentanții tuturor delegațiilor naționale se reunește între sesiunile plenare ale Congresului. Lucrările C.P.L.R.E. sunt organizate în jurul a 4 Comisii statutare, astfel:

- Comisia Instituțională a Congresului, înputernicită în special să pregătească rapoarte privind evoluția democrației locale și regionale în Europa
- Comisia pentru Cultură și Educație, competentă în materie de media, tineret, sport, comunicare
- Comisia pentru Dezvoltare Durabilă, competentă asupra problemelor de mediu, de amenajare a teritoriului și urbanism
- Comisia pentru coeziune socială, care urmărește chestiuni referitoare la locurile de muncă, cetățenie, relații intercomunitare, sănătate publică și egalitate între femei și bărbați.

Pentru a își îndeplini sarcinile privind gestionarea zilnică, directorul executiv al Congresului este susținut de un secretariat format din agenții Consiliului Europei.

Cu referire la politicile legislative ale C.P.L.R.E., putem enumera :

1. Carta Europeană a autonomiei locale, semnată în 1985, subliniază faptul că o veritabilă autonomie locală rămâne esențială pentru democrație. Ea servește ca model pentru reformele legislative ale noilor democrații. Anumite state i-au încorporat deja principiile în constituțiile lor.
2. Convenția cadru europeană privind cooperarea transfrontalieră a colectivităților și autorităților teritoriale, semnată în 1980, și cele două protocoale adiționale ale lor, recunosc puterilor locale și regionale dreptul de cooperare dincolo de frontiere, în domeniile serviciilor publice și protecției mediului.

3. Convenția europeană privind participarea străinilor la viața publică la nivel local, semnată în 1992, care stabilește pentru rezidenții străini principiul creșterii progresive a drepturilor civile și politice, dintre care și dreptul la vot.

4. Carta europeană a limbilor regionale și minoritare, semnată în 1992, tinde să păstreze limbile regionale și minoritare, care constituie un element unic al patrimoniului cultural al Europei. Ea favorizează folosirea lor în domeniul juridic, în școli, în viața publică, culturală, economică și socială, cât și în media.

5. Carta urbană europeană, semnată în 1992, definește drepturile cetățenilor în orașele europene. Ea constituie un ghid practic de gestiune urbană cuprinzând locuințele, arhitectura urbană, transporturile, energia, sportul și activitățile din timpul liber, poluarea și securitatea pe străzi.

6. Carta privind participarea tinerilor la viața municipală și regională, semnată în 1992, și care fixează principiile care încurajează tinerii să ia parte la deciziile ce îi privesc și să participe active la schimbările sociale ce au loc pe stradă, în cartierul, municipiul sau regiunea lor.

7. Convenția europeană a peisajului a fost adoptată la Florența în octombrie 2000 și ea enunță obligația autorităților publice de a adopta la nivel local, regional, național și internațional, politici și măsuri de protecție, gestionare și amenajare a peisajelor europene.

8. Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei examinează în prezent un proiect de Cartă europeană referitoare la autonomia regională, instrument pendinte Cartei europene a autonomiei locale.

4. SECRETARUL GENERAL

Secretarul General al Consiliului Europei, englezul Terry Davis, ales de Adunarea Parlamentară în anul 2004 pentru 5 ani, are responsabilitatea orientării strategice globale a programului de activități și bugetul Consiliului Europei și a supravegherii managementului de zi cu zi al Organizației și Secretariatului.

Programul de lucru interguvernamental, stabilit de Secretarul General pe baza propunerilor de priorități, este aprobat în fiecare an de Comitetul Miniștrilor. Secretarul General răspunde cu ajutorul Secretariatului de îndeplinirea programului. Activitățile operaționale de cooperare

interguvernamentală sunt coordonate în primul rând de către direcțiile generale, care corespund principalelor domenii de activitate ale Organizației.

CELE ȘAPTE PLANURI DE ACȚIUNE.

În cadrul unei vaste campanii ce vizează promovarea viziunii unei Europe mai extinse, fondate pe valorile esențiale ale democrației, supremația dreptului și respectarea drepturilor omului. Secretarul General a lansat un program de acțiune cu șapte puncte, pentru 2001-2005, care să reliefeze noile provocări ale construcției unei Europe pe deplin democrate, pacifiste și stabile. Punctele esențiale ale programului se referă la:

- promovarea principiilor democrației prin consolidarea impactului politic al Organizației;
- crearea unui spațiu comun al drepturilor omului în Europa;
- dezvoltarea normelor democratice și garantarea respectării lor de către state;
- răspunsul oferit așteptărilor cetățenilor europeni, prin intermediul acțiunilor de teren;
- evaluarea rezultatelor proiectelor și acțiunilor întreprinse în scopul ameliorării eficacităților lor reale;
- strângerea relațiilor de lucru cu Uniunea Europeană, Națiunile Unite, O.S.C.E.;
- dezvoltarea cooperării politice cu statele observatoare.

Secretarul General vizitează mai multe capitale ale statelor membre pentru a sensibiliza cei mai înalți responsabili ai guvernelor și parlamentelor naționale asupra rolului politic și a importanței crescânde a Consiliului Europei în asigurarea drepturilor omului, democrației și statului de drept în Europa extinsă.

Proiecte prioritare:

În anul 2002, Secretarul General a introdus un nou concept prin intermediul a două proiecte integrate referitoare la „Răspunsuri la violența cotidiană într-o societate democratică” și „Să facem instituțiile democratice să funcționeze”. Consiliul Europei cooperează cu statele membre și grupurile civile, concluzionând asupra experienței avute în diferitele sectoare specializate ale Organizației pentru a stabili politici integrate în cadrul acestor teme specifice.

Sigla Consiliului Europei este un cerc format din 12 stele de aur pe fond albastru. Această emblemă a fost adoptată în 1955 de Consiliul Miniștrilor al

Consiliului Europei la propunerea Adunării Parlamentare. Prin dispunerea lor, statele simbolizează uniunea populației Europei. În ceea ce privește numărul lor, 12 este simbolul perfecțiunii și al plenitudinii. Din mai 1986, drapelul european este și emblema oficială a Uniunii Europene.

Innul european a fost adoptat în 1972 de Consiliul Miniștrilor al Consiliului Europei, acesta fiind un aranjament musical fără text, realizat de Herbert von Karajan, al preludiului la „Oda bucuriei” din Simfonia a 9-a de Beethoven. Innul European este interpretat cu prilejul ceremoniilor europene.

Premiul European al drepturilor omului este atribuit ca o recunoaștere a unei contribuții esențiale la cauza drepturilor omului, așa cum este recunoscut în Convenția europeană a drepturilor omului. Decernat o dată la fiecare trei ani, la Strasbourg, premiul poate consacra o persoană, un grup, o instituție sau o organizație neguvernamentală. El este atribuit de Comitetul Miniștrilor, iar laureatul său este ales dintr-o listă de candidați, prezentată de Adunarea Parlamentară. Premiul constă într-o medalie de aur și un certificat amintind contribuția laureatului la apărarea drepturilor omului.

Distincții europene pentru orașe :

Comisia pentru mediu, amenajarea teritoriului și a puterilor locale a Adunării Parlamentare acordă diferite recompense orașelor și autorităților locale ca recunoștință a activității lor europene. Ele pot avea dreptul la una din următoarele distincții : Diploma Europeană, Drapelul de Onoare, Placheta de Onoare, Premiul Europei.

Premiul Europa este decernat în fiecare an începând cu 1955, fiind cea mai înaltă distincție pe care o poate primi o municipalitate pentru contribuția la cooperarea europeană. Comisia pentru mediu, amenajare teritorială și a puterilor locale a Adunării Parlamentare desemnează municipalitatea laureată dintre cele care și-au prezentat candidaturile. Premiul constă într-un trofeu, păstrat de municipalitate timp de un an, o medalie de bronz și o diplomă. Municipalitatea laureată primește și un premiu în bani de circa 7600 euro, destinat finanțării călătoriilor de studii în Europa a unora dintre tinerii săi cetățeni.

Diploma europeană a zonalor protejate

Comitetul Miniștrilor desemnează din 1965 această diplomă, la recomandarea Comitetului pentru activitățile Consiliului Europei, în materie

de diversitate biologică și peisagistică. Diploma este atribuită parcurilor, rezervațiilor și siturilor naturale ce prezintă un interes internațional, în care se respectă anumite criterii de ocrotire a patrimoniului natural și se ține seamă de valoarea lor științifică, culturală și recreativă. Regiunea recompensată este plasată sub patronajul Consiliului Europei pe o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea de reînnoire, după o evaluare riguroasă efectuată de specialiști la fața locului.

Premiul Consiliului Europei pentru muzee a fost înființat în 1997 și este atribuit anual. El recompensează muzeul care a contribuit la apărarea patrimoniului cultural European într-un mod original. Premiul constă într-o statuie de bronz, realizată de artistul spaniol Joan Miro și o sumă de aproximativ 5000 euro. Muzeul laureat este ales de Comisia pentru cultură și educație a Adunării Parlamentare, dintre muzeele selecționate de Comitetul Independent al premiului european al muzeului.

Premiul European pentru programele de televiziune

Pentru obținerea premiului, Consiliul Europei organizează un concurs împreună cu alte instituții europene. El vizează punerea în valoare a creativității și a diversității culturale naționale, regionale și locale, precum și încurajarea celor mai bune programe.

Consiliul Europei: deschis lumii asociative

Cine, mai bine decât lumea asociativa, poate exprima preocupările cetățenilor simpli din Europa?

Organizațiile neguvernamentale independente (ONG) reprezintă un element vital al societății europene; ele reflectă libertatea de expresie și asociere care este un principiu fundamental al democrației. Fără scop lucrativ, ele intervin pe plan local, regional și național în domenii cruciale: drepturile omului, educație, cultura, acțiune socială, medii, munca, acțiune politică, științe, ajutor umanitar.

Consiliul Europei a recunoscut influența ONG-urilor din 1952, prevăzând posibilitatea de a le acorda statut consultativ. Regulile de cooperare au fost îmbunătățite și actualizate în decursul anilor, în prezent ele fiind stabilite prin Rezoluția (93) 38 a Comitetului Ministrilor. Fiecare organizație candidată trebuie să prezinte, în susținerea cererii sale, un dosar întocmit în

limba franceza sau engleza si, de preferinta, în aceste doua limbi oficiale ale Consiliului. Organizatiile candidate sunt, de asemenea, obligate sa completeze un chestionar privind modalitatile cooperarii lor cu Consiliul European.

O legatura cu publicul

Amorsând dialogul cu ONG-urile, Consiliul a vrut sa raspunda unei triple necesitati: sa-i asculte pe cetatenii europeni, sa le asigure o reprezentare directa si sa-si faca cunoscuta actiunea prin aceste asociatii, din care peste 370 beneficiaza în prezent de statutul consultativ.

Pentru a obtine acest statut, ONG-urile trebuie sa îndeplineasca urmatoarele conditii:

- sa împartaseasca obiectivele Consiliului European si sa participe la actiunea sa;
- sa fie internationale si reprezentative pe plan geografic si în domeniul specific de activitate, sa dispuna de sediu permanent si de o organizare structurata si sa aiba un secretar general.

O participare activa

Consiliul European coopereaza cu ONG-urile la fiecare din nivelurile sale structurale: Comitetul Ministrilor, Adunarea Parlamentara si Congresul Autoritatilor Locale si Regionale din Europa, reprezentând organele locale si regionale alese.

De la simpla consultare la o veritabila colaborare în cazul unor proiecte specifice, cooperarea poate lua forme foarte diverse. Reprezentantii ONG-urilor pot participa în calitate de consultanti la anumite studii sau la activitatea comisiilor interguvernamentale, sa redacteze note catre Secretarul General, sa prezinte expuneri orale sau scrise în fata comisiilor Adunarii Parlamentare si la Congresul Autoritatilor Locale si Regionale sau cu ocazia colocviilor, seminariilor si a altor reuniuni organizate de Consiliul European. ONG-urile aduc la cunostinta opiniei publice progresul proiectelor Consiliului European din domeniul lor de activitate, punându-si experienta la dispozitia Organizatiei.

Proiectele integrate ale Consiliului Europei (2002-2004)

În 2002, Consiliul Europei a lansat doua Proiecte integrate multianuale care se concentreaza asupra unor problematici relevante pentru ONG-uri, si anume: “Sa facem institutiile democratice sa functioneze” si “Raspunsuri la violenta din fiecare zi într-o societate democratica”.

Proiectele integrate urmaresc crearea retelelor intra-organizationale pentru îmbunatatirea performantelor si impactului activitatii Consiliului Europei prin concentrarea experimentelor acumulate în diferite sectoare asupra unei singure teme. Aceasta metodologie integratoare este cuplata cu introducerea abordarii intersectoriale si interdepartamentale în cadrul sectorului interguvernamental, al Adunarii Parlamentare, al Congresului Autoritatilor Locale si Regionale din Europa si al ONG-urilor pentru a se putea oferi raspunsuri coerente la necesitatile în evolutie ale statelor membre.

Proiectul integrat numarul 1 “Sa facem institutiile democratice sa functioneze” se concentreaza asupra raspunsurilor si responsabilitatilor institutiilor democratice si asupra participarii societatii civile la procesul de luarea deciziilor si la alegeri.

Proiectul integrat numarul 2 “Raspunsuri la violenta din fiecare zi într-o societate democratica” urmareste definirea principiilor politicilor în domeniul combaterii si reducerii violentei si elaborarea strategiilor de prevenire.

În 2002, un Forum al cetatenilor a fost organizat în cadrul fiecarui proiect integrat având temele: proiectul numarul 1 “Statutul juridic al ONG-urilor si guvernarea democratica”, proiectul numarul 2 “Societatea civila si prevenirea violentei cotidiene”.

Concluziile proiectelor vor putea fi elaborate la sfârșitul perioadei (2004) sub forma: textelor juridice, recomandarilor, rezolutiilor, manualelor de practici corecte, proiecte pilot, activitati de asistenta, adoptarea unor principii directe.

Un vast câmp de actiune

Competenta ONG-urilor prevazute cu statut consultativ se exercita în toate domeniile de actiune interguvernamentala, parlamentara si normativa (sau “conventionala”) a Consiliului Europei. Acestea au creat grupe de specialisti în cadrul propriei lor structuri care se ocupa de urmatoarele probleme: Carta europeana sociala, politicile sociale, drepturile omului, educatia si cultura, dialogul si solidaritatea Nord-Sud, societatea civila într-o noua Europa, mediul si ruralitatea, sanatatea, egalitatea de gen, saracia si coeziunea sociala.

O structura pentru facilitarea dialogului

Consiliul Europei dispune de o structura permanenta de cooperare cu ONG-urile internationale:

- Conferinta plenara (anuala), care reuneste toate ONG-urile cu statut consultativ, determina actiunile de întreprins pentru îmbunatatirea functionarii acestei structuri si fixeaza obiectivele comisiei sale de legatura;
- Comisia de legatura a ONG-urilor, creata în 1976, formata din douazeci si cinci de membri, se reuneste de cel putin trei ori pe an si are urmatoarele functii:

- sa asigure legatura cu serviciile interesate ale Secretariatului General al Consiliului Europei;

- sa urmareasca lucrarile reuniunilor sectoriale ale ONG-urilor în diferite domenii de interes;

- sa pregateasca Conferinta plenara si programul anual de lucru;

- sa incite ONG-urile sa coopereze cu Consiliul Europei si sa-si faca cunoscute activitatile pe care le desfasoara. Au fost luate, de asemenea, initiative pentru sustinerea tranzitiei democratice în Europa centrala si de est.

- Comitetul mixt “Parlamentari – Comisia de legatura a ONG-urilor”. Creat în 1979, el studiaza modalitatile de dezvoltare a sinergiilor între ONG-uri si Adunarea Parlamentara a Consiliului Europei. El se

compune din ansamblul membrilor Biroului Comisiei de legatura si din unsprezece parlamentari reprezentând Adunarea.

Exemple de cooperare

ONG-urile au contribuit la elaborarea a numeroase conventii si instrumente ale Consiliului European, precum Conventia referitoare la statutul juridic al muncitorului migrant (STE nr. 93), Conventia europeana pentru prevenirea torturii (STE nr. 126), Conventia culturala europeana (STE nr. 18), Carta europeana a limbilor regionale sau minoritare (STE nr. 148) si Conventia referitoare la recunoasterea personalitatii juridice a organizatiilor internationale neguvernamentale (care le priveste direct) (STE nr. 124).

Unele exemple de cooperare sunt semnificative. Expertii si observatorii Adunarii Parlamentare îi consulta adeseori pe reprezentantii locali ai ONG-urilor în probleme ale drepturilor omului înainte de a recomanda aderarea unei tari si cu prilejul verificarii caracterului democratic al alegerilor din tarile candidate la aderare. Curtea europeana a drepturilor omului autorizeaza tot mai mult ONG-urile sa-i comunice informatii referitoare la cererile asupra carora a fost sesizata, Comitetul european pentru prevenirea torturii primeste, de asemenea, informatii de la ONG-uri, iar pe reprezentatii unora îi întâlnește cu prilejul vizitelor pe care le efectueaza în tarile membre. ONG-urile participa la colocvii asupra marilor teme ale societatii: “Asociatiile – sprijin sau sfidare pentru democratia parlamentara?”, “Noua saracie din Europa”, “Voluntariatul în actiunea sociala”, “Politica si cetateni: politica în slujba cetatenilor si participarea cetatenilor la politica” si “ONG-urile si societatea civila”.

Mobilizarea opiniei publice

ONG-urile iau, de asemenea, parte activa la campaniile europene lansate de Consiliul European: privind interdependenta si solidaritatea Nord-Sud (1988), împotriva rasismului, xenofobiei si intolerantei (1995), privind Anul european pentru conservarea naturii (1995), Europa împotriva saraciei si a excluderii sociale (1999-2000), Europa un patrimoniu comun (1999-2000), Anul european al limbilor (2001).

Misiunea esentiala a Consiliului Europei este de a promova drepturile omului si libertatile fundamentale. Colaborarea ONG-urilor apare în aceasta privinta inestimabila, întrucât acestea îi informeaza pe cetateni asupra drepturilor lor, fac sa circule informatia si, mai ales, se asigura ca angajamentele fundamentale sunt respectate.

Un rol constructiv în evolutia democratica

Începând din 1990, Consiliul Europei își multiplica contactele cu ONG-urile din Europa centrala si de est, unde acestea joaca un rol proeminent în constructia unei societati democratice bazata pe drepturile omului si suprematia legii. ONG-urile care beneficiaza de statut consultativ au contribuit la organizarea unei serii de seminarii privind “Rolul ONG-urilor în tranzitia spre o societate democratica” la Varsovia (1990), la Sofia si la Vilnius (1993), la Bucuresti si la Bratislava (1994), la Tirana (1995) si la Kiev (1996). Aceste ONG-uri, împreuna cu altele, participa concret la organizarea de conferinte, seminarii, reuniuni de informare si programe de formare pe plan regional, în special în domeniul drepturilor omului. În 1994, Consiliul Europei a patronat împreuna cu organizatiile neguvernamentale pentru drepturile omului o reuniune pe tema “Organizatiile independente pentru drepturile omului: programe – cooperare – realizare”, la Ljubljana.

În octombrie 1996, Consiliul a organizat la Budapesta un seminar de informare pe tema “Rolul si functiile organizatiilor neguvernamentale (ONG) care actioneaza pentru promovarea egalitatii sexelor în Europa centrala si de est”. Acest seminar viza sa puna în lumina evolutia relatiilor între ONG-urile de femei si puterile publice din tarile Europei centrale si de est si rolul lor în societate si sa propuna strategii pentru întarirea cooperarii la nivel european.

Consiliul si ONG-urile cu statut consultativ organizeaza activitati în cadrul programului ADACS. Consiliul Europei nu distribuie fonduri organizatiilor neguvernamentale si nici particularilor. Bugetul acestuia este utilizat pentru finantarea propriului program interguvernamental de activitati.

Datorita vastei sale retele de ONG-uri care contribuie în mod util la lucrarile

sale si joaca un rol esential în procesul democratic, Consiliul Europei ramâne, astfel, aproape de opinia publica si de fortele schimbarii sociale.

BANCA DE DEZVOLTARE A CONSILIULUI EUROPEI

Obiective:

Creată în 1956, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (CEB) este cea mai veche institutie financiara internationala din Europa si singura cu « vocatie exclusiv sociala ». CEB reprezinta instrumentul financiar al politicii de solidaritate a Consiliului Europei.

CEB este o banca de dezvoltare multilaterala aflata sub autoritatea suprema a Consiliului Europei. Totusi ea beneficiaza de personalitate juridica proprie si autonomie financiara. Prin acordarea de împrumuturi banca participa la finantarea proiectelor sociale, raspunde situatiilor de urgenta contribuind în acest fel la îmbunatatirea conditiilor de viata si a coeziunii sociale în regiunile mai putin favorizate ale Europei. CEB acorda credite statelor membre ale Consiliului Europei.

Domeniile de actiune:

Principalele domenii de actiune ale bancii, asa cum sunt ele definite prin articolele Acordului si Rezolutia 1480 (2004) ale Consiliului de administratie, sunt structurate dupa cum urmeaza:

• Consolidarea integrării sociale:

Ajutorarea refugiatilor, migrantilor si a populatiei deportate (stramutate)
Crearea de locuinte sociale
Crearea si mentinerea de locuri de munca în întreprinderile mici si mijlocii precum si formarea profesionala
Ameliorarea calitatii vietii în mediile urbane defavorizate si modernizarea rurala

• Gestionarea mediului:

1. Ajutorarea regiunilor lovite de dezastre naturale sau ecologice precum si actiuni de prevenire a acestora
2. Protectia mediului
Protejarea patrimoniului istoric si cultural

- **Dezvoltarea capitalului uman:**

- Educatie

- Sanatate

De la crearea sa, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei are ca principal obiectiv sa raspunda situatiilor de urgenta si sa ofere sprijin financiar victimelor acestor situatii.

Tipurile de actiuni initiate in ultimii cinci ani indica trei linii sectoriale de actiune care structureaza toate activitatile institutiei în concordanta cu vocația sa socială.

Sa contribuie la **consolidarea integrării sociale**, în mod special prin: ajutorarea refugiatilor si a migrantilor, cresterea numarului de locuinte sociale disponibile, îmbunatatirea conditiilor de viata în mediul rural si urban precum si crearea sau mentinerea locurilor de munca.

Sa participe la **gestionarea responsabila a mediului**, prin actiuni de prevenire si ajutorare a regiunilor lovite de dezastre naturale sau ecologice; construirea sau reabilitarea infrastructurilor de aductiune a apei si tratamentul deseurilor lichide si solide; producerea de energii curate care se pot reînnoi; protejarea si reabilitarea patrimoniului istoric.

Sa sustina **dezvoltarea capitalului uman**, prin intermediul proiectelor din domeniul educatiei si sanatatii.